

GYS

HAVA KUVVETLERİ KOMUTANLIĞI

GÖREVDE YÜKSELME
VE ÜNVAN DEĞİŞİKLİĞİ
SINAVLARINA HAZIRLIK

KONU ANLATIMLI - SORU BANKASI

Soruların çözümlerine, kitabın baskı tarihinden sonraki güncellemelere ve konulardaki ek formlara erişebilmek için QR kodu okutunuz.

Komisyon

**HAVA KUVVETLERİ KOMUTANLIĞI
GÖREVDE YÜKSELME SINAVLARINA HAZIRLIK
KONU ANLATIMLI SORU BANKASI**

ISBN 978-625-6764-85-9

Kitapta yer alan bölümlerin tüm sorumluluğu yazarlarına aittir.

© Pegem Akademi

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. AŞ'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz ve dağıtılamaz. Bu kitap, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayinevimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını diliyoruz.

5. Baskı: 2025, Ankara

Yayın-Proje: Pegem
Dizgi-Grafik Tasarım: Gülnur Öcalan
Kapak Tasarımı: Pegem

İletişim

Shira Ticaret Merkezi, Macun Mahallesi 204 Cad.
No: 141/33, Yenimahalle/Ankara
Yayınevi: 0312 430 67 50
Dağıtım: 0312 434 54 24
Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60
İnternet: www.pegem.net
E-ileti: yayinevi@pegem.net
WhatsApp Hattı: 0538 594 92 40

Baskı: Sonçağ Yayıncılık Matbaacılık Reklam San Tic. Ltd. Şti.
İstanbul Cad. İstanbul Çarşısı 48/48 İskitler/Ankara

Yayıncı Sertifika No: 51818
Matbaa Sertifika No: 47865

ÖN SÖZ

PEGEM Akademi Görevde Yükselme Sınavlarına Hazırlık Yayınlarımız, alanında uzman yazar komisyonumuz tarafından, en son yayımlanan sınav ilanındaki konular kapsamında hazırlanmıştır. Kitaplarımız, yayımlandığı tarihe kadar mevcut olan tüm güncellemeleri kapsamaktadır. Kitaplarımız yayımlandığı tarihten sonra, yayımlanan sınav ilanlarına eklenen ya da çıkarılan konular ve mevzuat güncellemeleri, okuyucularımızın sorumluluğu dâhilindedir. Yayınımızda yer alan bazı soruların çözümlerine, baskı tarihinden sonraki güncellemelerine ve konulardaki ek formlara erişebilmek için dış kapakta yer alan QR kodu okutunuz.

Hava Kuvvetleri Komutanlığı Görevde Yükselme ve Ünvan Değişikliği Sınavlarına Hazırlık Konu Anlatımlı Soru Bankası yayını, sizlere güncel bir yayın iletme gayesi ile özenle hazırlanmıştır. Konularda teorik çerçeve net bir şekilde çizilmiş ve konu sonlarında çözümlü testler ya da cevaplı tarama testlerine yer verilmiştir.

Kitaba ilişkin sorularınızı, şikâyet ve önerilerinizi yayinevi@pegem.net adresine e-posta yoluyla ya da 0538 594 92 40 numaralı telefona WhatsApp üzerinden iletmeniz yeterli olacaktır. Soru ve görüşleriniz mutlaka dikkate alınacak ve en kısa sürede ilgili ekibimiz tarafından dönüş yapılacaktır. Yayınımızın sınavlarınızda başarı getirmesi dileklerimizle...

PEGEM Akademi

DİKKAT

Bilindiği üzere, 4/07/2018 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan 477 Sayılı Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'de (KHK), Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'ne yönelik "Bakanlar Kurulu, Başbakan" ibarelerine yönelik düzenlemeler yer aldı.

Söz konusu düzenlemeyle;

"Yürütme maddeleri

MADDE 72 – (1) Yürürlükte bulunan kanun ve kanun hükmünde kararname ile 10/5/2018 tarihli ve 7142 sayılı Kanuna dayanılarak yürürlüğe konulan kanun hükmünde kararname maddelerinde Bakanlar Kurulu ve bakanlara yapılmış olan atıflar Cumhurbaşkanına yapılmış sayılır.

Tüzükler, Bakanlar Kurulu kararları ve yönetmelikleri

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Bu Kanun Hükmünde Kararname'nin yürürlüğe girdiği tarihten önce, bu Kanun Hükmünde Kararname ile değişiklik yapılan kanunların ilgili maddeleri gereğince yürürlüğe konulmuş olan tüzükler, nizamnameler, Başbakanlık ve Bakanlar Kurulu tarafından çıkarılan yönetmelikler ile diğer işlemler yürürlükten kaldırılmadıkça geçerliliğini sürdürür." hükümlerine yer verilmiştir.

T.C. Anayasası'nın Geçici 21'inci maddesinde ise "Kanunlar ve diğer mevzuat ile Başbakanlık ve Bakanlar Kuruluna verilen yetkiler, ilgili mevzuatta değişiklik yapıncaya kadar Cumhurbaşkanlığı tarafından kullanılır" hükmüne yer verilmiştir.

Diğer taraftan yayınımda, Hava Kuvvetleri Komutanlığı Görevde Yükselme ve Ünvan Değişikliği Sınavlarına Hazırlık Konu Anlatımlı Soru Bankası yönelik yer verilen konular <http://www.mevzuat.gov.tr/> internet adresinden güncel olduğu düşünülerek aynısına yer verilmiştir. Ancak, bazı mevzuatlarda "Bakanlar Kurulu, Başbakan ve bakanlık isimleri" gibi ibarelerin güncellenmediği görülmüştür.

Okuyucularımızın, kitapta yer alan bazı mevzuatlarda ve çıkmış sorularda "Bakanlar Kurulu, Başbakan ve bakanlık isimleri" gibi ibarelerin yer alması halinde yukarıdaki kanun hükmünün göz önüne alınarak değerlendirilmeleri gerekmektedir...

İÇİNDEKİLER

1. T.C ANAYASASI.....	1
2. ATATÜRK İLKE VE İNKILAP TARİHİ	49
3. 657 SAYILI DEVLET MEMURLARI KANUNU	147
4. TÜRKÇE VE DİL BİLGİSİ	193
a. SÖZCÜKTE ANLAM.....	193
b. CÜMLEDEANLAM.....	206
c. PARAGRAFTA ANLAM	216
d. YAPI BİLGİSİ.....	226
e. CÜMLE BİLGİSİ	250
f. SES BİLGİSİ	257
g. YAZIM KURALLARI.....	262
h. NOKTALAMA İŞARETLERİ.....	272
i. ANLATIM BOZUKLUKLARI	281
j. YAZILI VE SÖZLÜ ANLATIM	295
k. HİTABET, ETKİLİ VE GÜZEL KONUŞMA SANATI.....	296
5. 4982 SAYILI BİLGİ EDİNME HAKKI KANUNU	301
6. RESMÎ YAZIŞMALARDA UYGULANACAK USUL VE ESASLAR HAKKINDA YÖNETMELİK	309
a. MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI RESMÎ YAZIŞMA USULLERİ VE ÇALIŞMA ESASLARI YÖNERGESİ.....	323
7. MESLEKİ ETİK	329
a. KAMU GÖREVLİLERİ ETİK KURULU KURULMASI VE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN	339
b. KAMU GÖREVLİLERİ ETİK DAVRANIŞ İLKELERİ İLE BAŞVURU USUL VE ESASLARI HAKKINDA YÖNETMELİK	341
8. TÜRK SİLAHLI KUVVETLERİNDE GÖREVLİ DEVLET MEMURLARI DİSİPLİN KURULLARI VE DİSİPLİN AMİRLERİ YÖNETMELİĞİ	352
KARIŞIK TEST	359

I. 1982 ANAYASASI'NIN GENEL ÖZELLİKLERİ

1982 Anayasası, 1961 Anayasası gibi başlangıç metni ile başlar. 177 madde, 21 geçici madde ve 7 kısımdan oluşur.

- ✓ Genel esaslar, temel hak ve hürriyetler, Cumhuriyetin temel organları, mali ve ekonomik hükümler, çeşitli hükümler, geçici hükümler ve son hükümlerden oluşur.
- ✓ Başlangıç metni ve hükümler anayasa dahilidir; ancak **madde kenar başlıkları** anayasa metnine dahil değildir.
- ✓ Anayasanın 4. maddesine göre, ilk üç madde değiştirilemez ve değiştirilmesi dahi teklif edilemez.

1982 Anayasası Başlangıç İlkeleri

- ▶ Atatürk ilke ve inkılaplarına bağlılık
- ▶ Atatürk milliyetçiliği
- ▶ Atatürk medeniyetçiliği
- ▶ Çağdaş medeniyetlere ulaşma azmi
- ▶ Millî egemenlik
- ▶ Millî menfaatlerin üstünlüğü
- ▶ Anayasanın ve hukukun üstünlüğü
- ▶ Hürriyetçi demokrasi
- ▶ Kuvvetler ayrılığı
- ▶ Yurtta sulh, cihanda sulh ilkesi
- ▶ Türk varlığının devleti ve ülkesiyle bölünmezliği
- ▶ Laiklik ilkesi ve kutsal din duygularının devlet işlerine ve politikaya kesinlikle karıştırılmayacağı
- ▶ Her Türk vatandaşının temel hak ve hürriyetlerden yararlanacağı

II. 1982 Anayasası'nın Genel Esasları

Madde 1. Devletin şekli: "Türkiye Devleti bir Cumhuriyettir."

- ✓ Devletin yönetim şeklini ifade eder.
- ✓ Egemenliğin bir kişiye veya zümreye değil, toplumun tümüne ait olduğu bir devleti ifade eder.

Madde 2. Cumhuriyetin temel nitelikleri sayılmıştır: "Türkiye Cumhuriyeti, toplumun huzuru, millî dayanışma ve adalet anlayışı içinde *insan haklarına saygılı, Atatürk milliyetçiliğine bağlı, başlangıçta belirtilen temel ilkelere dayanan, demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devletidir.*"

a. İnsan Haklarına Saygılı Devlet

- ✓ 1961 Anayasası'nda **insan haklarına dayanan devlet ibaresi kullanılırken, 1982 Anayasası'nda insan haklarına saygılı devlet ifadesi kullanılmıştır.**

b. Atatürk Milliyetçiliğine Bağlı Devlet

- ✓ Milliyetçilik ilkesi 1924 Anayasası'nda 1937 yılında yapılan değişiklikle **ilk kez** yer almıştır.

- ✓ **1961 Anayasası** milliyetçilik yerine millî devlet ifadesini kullanmıştır. 1982 Anayasası'nda da Türk devletine vatandaşlık bağı ile bağlı olan herkesin Türk olduğu belirterek **subjektif millet** anlayışı benimsenmiştir.
- ✓ Atatürk milliyetçiliği, ırk, din, dil ayrımı yapılmaksızın, Türk vatan ve milletinin bölünmez bir bütün olduğu, Türk devletine vatandaşlık bağıyla bağlı olan herkesin Türk sayılması gerektiği temel fikrine dayanır.

c. Laik Devlet

- ✓ Laiklik kavramı **din ve devlet işlerinin birbirinden ayrılmasının yanında din hürriyetini de kapsamaktadır.**

Din ve devlet işlerinin bir ülkede ayrı sayılablmesinin şartları şunlardır:

- ✓ Resmî bir devlet dininin bulunmaması
- ✓ Devletin, bütün dinlerin mensuplarına eşit davranması,
- ✓ Din hizmetlerinin bir kamu hizmeti olarak görülmesi,
- ✓ Din kurumları ile devlet kurumlarının ayrılmış olması,
- ✓ Devlet yönetiminin din kurallarından etkilenmemesi.

P
E
G
E
M
A
K
A
D
E
M
İ

İnanç ve vicdan hürriyeti: Herkesin dilediği inanç ve kanaate sahip olmasıdır. Mutlak, sınırsız bir hürriyettir.

İbadet hürriyeti: Kişilerin inandıkları dinin ibadet, ayin ve törenlerini serbestçe yerine getirebilmesidir. İbadet hürriyetinin kötüye kullanılması yasaktır. Mutlak değil nispidir.

- ✓ Laiklik ilkesi 1924 Anayasası'nda 1937 değişikliği ile ilk kez Anayasada yer almıştır.

1924 Anayasası'nda **1928'de yapılan değişiklikler şöyledir:**

- ✓ Devletin dininin **İslam olduğu ifadesi anayasadan çıkarılmıştır** (Laikliğin ilk adımıdır).
- ✓ And metninde yer alan **vallahi kelimesi çıkarılmıştır.**
- ✓ Meclisin yetkileri arasında sayılan şeri hükümleri uygulama kuralı kaldırılmıştır.
- ✓ Ayrıca 1937 yılında yapılan değişiklikle de laiklik ilkesi anayasada yer almıştır.

d. Demokratik Devlet

Demokratik bir rejimin unsurları şunlardır:

- ✓ Siyasal makamların serbest seçimlerle belirlenmesi
- ✓ Seçimlere birden fazla siyasal partinin katılabilmesi
- ✓ Temel hak ve hürriyetlerin tanınmış olması

Serbest seçimler

- ✓ Seçmenlerin hiçbir baskı ve zorlamaya maruz kalmaksızın seçimlere katılabilmeleridir.
- ✓ 1982 Anayasası'nın 1987 değişikliği ile serbest oya bizzat anayasa ile sınırlama getirilmiş ve oy kullanmak yükümlülük hâlini almıştır.

İTTİHAT VE TERAKKİ FIRKASI DÖNEMİ ISLAHATLARI

YÖNETİM - HUKUK (1913 - 1918)

- 1913 Babıali Baskını ile iktidarı ele geçirmişlerdir. (Rejim karşıtı değildir. Hükümet darbesidir.)
- Aile Hukuku Kararnamesi ile kadına evlenme ve boşanmayla ilgili yeni haklar getirilmiştir.

ASKERİ

- Orduya manevralar yaptırılmıştır.
- Ordunun modernize edilmesinde Alman ve İngiliz uzmanlardan yararlanılmıştır.

SOSYAL VE EKONOMİK

- Kapütülasyonları kaldırmak istemişlerdir.
- Millî ekonomi kurmaya çalışmışlardır.
- **İtibari-Millî Bankası**'nı kurmuşlardır (İş Bankası'nın temelidir).
- Sanayii teşvik etmek amacıyla kanun çıkarmışlardır.

NOT

İttihat Terakki Fırkasının savunduğu fikir akımı Türkçülüktür.

OSMANLI DEVLETİ'NDE DEMOKRATİKLEŞME HAREKETLERİ

SENED-İ İTTİFAK (1808)

- İlan ettiren **II. Mahmut**'tur.
- Hazırlanmasında Rusçuk ayanı **Sadrazam Alemdar Mustafa Paşa** etkilidir.
- Avrupa'nın etkisi yoktur.
- Amacı, Ayanlar (Toprak ağaları) ile padişahın anlaşmasını sağlayıp merkezi otoriteyi sağlamaktır.

Maddeleri:

- Padişah ayanları tanıyacak, ayanlarda padişah otoritesine saygı duyacaktır.
- Ayanlar, padişah adına vergi ve asker toplayacaklardır.
- İstanbul'da devlete yönelik herhangi bir isyan çıkarsa ayanlar isyanı önleyecektir.

Önemi:

- Padişahın ayanlar ile görüşmesi, onun zayıflığını göstermektedir.
- **Bu belge ile ayanların hukuki varlığı ilk kez devlet tarafından tanınmıştır.**
- Belgeye göre asker ve vergi alınmasında ayanların da fikirlerinin alınması ayanların gücünü göstermektedir.
- Padişaha karşı çıkabilecek bir isyanı ayanların bastırması; padişahın ne kadar güçsüz, ayanların ise ne kadar güçlü olduğunu göstermektedir.
- Sened-i İttifak, İngiltere'deki 1215 Magna Carta (Büyük Şart)'ya benzemektedir.
- **Padişahın yetkileri ilk kez bir sözleşme ile kısıtlanmıştır.**

TANZİMAT FERMANI (1839)

- İlan ettiren **Abdülmecit**'tir.
- Hazırlanmasında **Mustafa Reşit Paşa** etkilidir.
- İlanında Osmanlılık fikri etkilidir.
- Dış etki vardır. (Fransız ihtilali ve 1830 İhtilali), Dış baskı yoktur.

Amacı:

- Milliyetçilik fikri sonucu çıkan azınlık isyanlarını durdurmak ve devleti yıkılmaktan kurtarmaktır.
- Mısır ve Boğazlar konusunda Avrupalıların desteğini almaktır.
- Avrupalı Devletlerin içişlerimize karışmasını önlemektir.

Maddeleri:

- Din, dil, ırk ayrımı gözetmeksizin halkın can, mal, ırz ve namus güvenliği devletin garantisindedir.
- Vergiler herkesten kişinin malına ve gelirine göre adaletli olarak toplanmalıdır.
- Asker alımında adaletli bir sistem uygulanacak ve askerlik vatan görevi olacaktır.
- Mahkemeler herkese açık yapılacaktır.
- Suçlu kişinin malları elinden alınmayacak, mirasçılar miras hakkından mahrum bırakılmayacaktır. (Müsadere kaldırılacaktır.)
- Herkes kanun önünde eşit olacaktır.
- Rüşvet yasaktır.
- Bu haklardan tüm halk yararlanacaktır.

P
E
G
E
M

A
K
A
D
E
M
İ

NOT

Osmanlı Devleti'nde rejime karşı çıkan ilk isyandır.

NOT

Mustafa Kemal'in tarih sahnesine çıktığı ilk olaydır.

NOT

II. Meşrutiyet Dönemi'nde ilk kez siyasi partiler yer almıştır. II. Meşrutiyet Dönemi bazı partileri: İttihat ve Terakki Fırkası, Ahrar Fırkası, Ahali Fırkası, Hürriyet ve İtilaf Fırkası, Osmanlı Sosyalist Fırkasıdır.

1909'DA YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER

- 1908 Reval Görüşmeleri'nin ardından İttihat ve Terakki Cemiyeti'nin çalışmaları sonucu 24 Temmuz 1908'de Meşrutiyet yeniden ilan edilmiştir. 1909'da çıkan 31 Mart İsyanı'ndan sonra padişah II. Abdülhamit meclis kararı ile tahttan indirilmiş yerine V. Mehmet Reşat çıkarılmıştır. V. Mehmet Reşat mecliste yemin ederek göreve başlamıştır. Yeni padişah döneminde 21 Ağustos 1909 tarihinde anayasanın bazı maddeleri değiştirilmiştir. Bu değişiklikler:
 - ✓ Padişahın meclisi kapatması zorlaştırılmıştır. (Padişah ayan meclisinin onayını alacak ve üç ay içinde ülkede yeniden seçimler yapılacaktır ilkesi benimsenmiştir.)
 - ✓ Padişahın sürgün etme yetkisi kaldırılmıştır.
 - ✓ Hükümetin meclise karşı sorumlu olması kabul edilmiştir.
 - ✓ Padişahın mutlak veto yetkisi elinden alınmıştır.
 - ✓ Mebûsların padişahın izin almadan kanun teklif edebilmesi ilkesi benimsenmiştir.
 - ✓ Basın ve yayıncılık kanunlarına uymak şartıyla serbesttir.
 - ✓ Sansür kaldırılmıştır.
 - ✓ Vatandaşa toplantı ve örgütlenme hakkı verilmiştir.

NOT

1909'da anayasanın bazı maddeleri değiştirilmiş ve daha demokratik hâle getirilmiştir.

	I. MEŞRUTİYET	II. MEŞRUTİYET
İLANIN YILI	1876	1908
PADİŞAHI	II. ABDÜLHAMİT	II. ABDÜLHAMİT
CEMİYET	Genç Osman Cemiyeti	İttihat ve Terakki Cemiyeti
DIŞ ETKEN	1876 İstanbul Tersane Konferansı	1908 Reval Görüşmeleri
SÜRESİ	1876 - 1878	1908 - 1918

OSMANLI DEVLETİ'NDE FİKİR AKIMLARI

BATICILIK

En eski fikir akımıdır. 1718 Pasarofça Antlaşması ile Batı'nın üstünlüğünün kabul edilmesiyle başlamıştır. Abdullah Cevdet, Celal Nuri, Tevfik Fikret gibi aydınlar bu fikri savunmuşlardır. Batıcılar, Osmanlı birliğini savunmuştur.

Amacı:

- Batı'nın üstün yanlarının alınarak devletin kurtarılmasıdır.

İki tür batıcı vardır:

- ✓ Celal Nuri'nin başını çektiği ılımlı batıcılar, batının sadece teknolojisinin alınması gerektiğini savunmuşlardır.
- ✓ Abdullah Cevdet gibi düşünmeyen batıcılar ise batı kültür ve uygarlığının tamamının alınması gerektiğini savunmuşlardır.

Batıcılar:

- Tek kadınla evliliği,
- Kadın özgürlüğünü,
- Tekke ve zaviyelerin kapatılmasını,
- Latin harflerinin kabulünü istemişlerdir.

OSMANLILIK

- İkinci Mahmut dönemi ile beraber başlamış devrin sonuna doğru daha da güçlenmiştir.
- Genç Osmanlılar (Jön Türkler) tarafından savunulmuştur. Namık Kemal, Ziya Paşa, Ali Suavi gibi aydınların oluşturduğu bu grubun lideri Mithat Paşa'dır.

Amacı:

- Osmanlı İmparatorluğu'nda yaşayan değişik dil, din ve kültürden insanlara eşit haklar vererek onların birliğini sağlamayı (**ittihad-ı anasır**) amaçlamışlardır.
- Osmanlılık fikrini savunanlar Meşrutiyet'in ilanı ve anayasa hazırlanması için çaba sarf etmişlerdir. İttihat ve Terakki'nin iktidarı döneminde ise bu amaçlarını 1876 yılında II. Abdülhamit Devri'nde başarmışlardır.

Öğrenim Durumu	Giriş		Yükselinebilecek	
	Derece	Kademe	Derece	Kademe
İlkokulu bitirenler	15	1	7	Son
Ortaokulu bitirenler	14	2	5	Son
Ortaokul dengi mesleki veya teknik öğrenimi bitirenler	14	3	5	Son
Ortaokul üstü 1 yıl mesleki veya teknik öğrenimi bitirenler	13	1	4	Son
Ortaokul üstü 2 yıl mesleki veya teknik öğrenimi bitirenler	13	2	4	Son
Liseyi bitirenler	13	3	3	Son
Lise dengi mesleki veya teknik öğrenimi bitirenler	12	2	3	Son
Lise veya dengi okullar üstü 1 yıllık mesleki veya teknik öğrenimi bitirenler	11	1	2	Son
Lise veya dengi okullar üstü 2 yıl veya Ortaokul üstü en az 5 yıllık mesleki veya teknik öğrenimi bitirenler	10	1	2	Son
Lise veya dengi okullar üstü 3 yıl teknik veya mesleki öğrenimi bitirenler	10	2	2	Son
2 yıl süreli yüksek öğrenimi bitirenler	10	2	1	Son
3 yıl süreli yüksek öğrenimi bitirenler	10	3	1	Son
4 yıl süreli yüksek öğrenimi bitirenler	9	1	1	Son
5 yıl süreli yüksek öğrenimi bitirenler	9	2	1	Son
6 yıl süreli yüksek öğrenimi bitirenler	9	3	1	Son

Madde 39- Sınıf Dışında Kadro İhdas Edilemeyeceği

Bu kanuna tabi kurumlarda sınıflar dışında memurluk kadroları ihdas edilemez.

Madde 40- Memuriyete Girişte Yaş

Genel olarak 18 yaşını tamamlayanlar Devlet memuru olabilirler. Bir meslek veya sanat okulunu bitirenler en az 15 yaşını doldurmuş olmak ve Türk Medeni Kanunu'nun 12'nci maddesine göre kazai rüşt kararı almak şartıyla Devlet memurluklarına atanabilirler.

Madde 41- Sınıflandırmada Öğrenim Unsuru

Genel olarak ortaokulu bitirenler memur olabilir. Ancak ortaokul mezunlarından istekli çıkmazsa, ilkokulu bitirmiş memur da alınabilir. Bir sınıfta belli görevlere atanabilmek veya bu görevlerde belli derecelere yükselebilmek için, kuruluş kanunları veya bu kanun, Cumhurbaşkanlığı kararnameleri ve kuruluş kanunlarına dayanılarak çıkarılacak yönetmelikler ile işin gereğine göre daha yüksek öğrenim dereceleri veya muayyen fakülte, okul veya öğrenim dallarını veya meslek içi veya meslekle ilgili eğitim programlarını bitirmiş olmak veya yabancı dil bilmek gibi şartlar konulabilir.

Madde 45- Memurun Başka Sınıfta ve Derecesinin Altında Bir Görevde Çalıştırılmayacağı

Hiçbir memur sınıfının dışında ve sınıfının içindeki derecesinin altında bir derecenin görevinde çalıştırılmaz.

- 5. ve daha aşağı derecelerdeki kadrolara, derece yükselmesi için gerekli niteliklere haiz memur bulunmaması hâllerinde,
- 36. maddede belirtilen öğrenim durumları itibarıyla tespit olunan yükselebilecek dereceyi aşmadığı takdirde,
- Karşılık gösterilecek kadro derecesi kazanılmış hak aylık derecelerinin **3 üst derecesinden** fazla olmak kaydıyla,

Bu dereceler karşılık gösterilerek, kendi derecesi ile aynı sınıftan memur ataması mümkündür.

Bu durumda, işgal ettikleri kadroda kazanılmış derece ve kademelerinin aylığını almaya devam ederler ve kazanılmış aylıklarındaki kademe ilerlemesi ve derece yükselmesi genel esaslara göre yapılır. Karşılık gösterilen kadrolar, ilgililer için kazanılmış hak teşkil etmez.

Örnek Sorular

657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu'na göre, 4 yıl süreli yüksek öğrenimini bitirenlerin memurluğa girişteki ve yükselinebilecekleri son dereceler aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

- A) 10 – 2 B) 10 – 1 C) 9 – 3 D) 9 – 1

Cevap D

Madde 48- Genel Şartlar

1. Türk Vatandaşı olmak,
2. Sınav tarihinde 18 yaşını tamamlamış olmak (Bir meslek veya sanat okulunu bitirenler en az 15 yaşını doldurmuş olmak ve Türk Medeni Kanununun 12'nci maddesine göre kazai rüşt kararı almak şartıyla Devlet Memurluğuna atanabilirler),
3. Genel olarak en az ortaokul veya dengi okul mezunu olmak,
4. Kamu haklarından mahrum bulunmamak,
5. Türk Ceza Kanunu'nun 53. maddesinde belirtilen süreler geçmiş olsa bile; kasten işlenen bir suçtan dolayı 1 yıl veya daha fazla süreyle hapis cezasına ya da affa uğramış olsa bile devletin güvenliğine karşı suçlar, Anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, zimmet, irtikap, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık,

PARAGRAFTA ANLAM

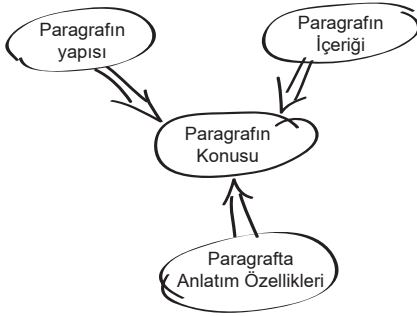
PARAGRAF

Bir duyguyu, düşünceyi, durumu anlatan cümleler topluluğundan oluşan paragraf, şekil ve anlam bakımından bütünlük gösteren yazı bölümüdür.

Paragraflar bir ana düşünce etrafında toplanan cümlelerden oluşur. Paragraf sorularının doğru cevaplanabilmesi için **konu, ana düşünce, yardımcı düşünce** gibi kavramların iyi bilinmesi gerekir.

Soru Çözümünde Dikkat Edilecek Hususlar

- Okuduğunu anlama ve yorum yeteneğini ölçen sorulardır.
- İçerikle ilgili teknik bilgi gerektirmeden çözülebilir.
- Tek çalışma yolu, düzenli soru çözmektir.
- Paragraf okunurken kişisel düşünceler değil, paragrafın kendisi esas alınmalıdır.
- Soru kökündeki olumlu-olumsuz yargı ifadelerine çok dikkat edilmelidir. (yoktur, vardır, değildir, çıkarılabilir, çıkarılamaz vb.)

1. Paragrafın İçeriği

Konu, ana düşünce ve yardımcı düşünceler paragrafın içeriğini oluşturur.

Konu

Paragrafta anlatılan duygu, düşünce ya da olaya "konu" denir. Her şey, paragrafın konusu olabilir. "Bu parçada neden söz edilmektedir?" sorusuna verilen yanıt, o paragrafın konusudur.

Paragrafın konusuyla ilgili sorular genellikle,

1. Bu parçada ne anlatılmaktadır?
2. Bu parçanın bütününde aşağıdakilerden hangisi anlatılmaktadır?
3. Bu parçada aşağıdakilerden hangisi üzerinde durulmaktadır?

4. Bu parçada ...yle ilgili anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?
5. Bu parçada sanatçının hangi özelliği vurgulanmak istenmiştir?
6. Bu parçada yazarın özellikle hangi niteliği üzerinde durulmaktadır?
7. Bu sözler aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık söylenmiş olabilir?
8. Bu paragrafa en uygun başlık aşağıdakilerden hangisi olabilir?

gibi soru kökleriyle sorulmaktadır.

2. Paragrafın Yapısı

Paragraf, aynı ana düşünce etrafında toplanan cümlelerden oluşur. Bu yüzden bir paragrafın cümleleri, bir zincirin halkaları gibi birbirine bağlıdır. Her cümle kendinden önceki ve sonraki cümleyle anlamca bağlantılıdır.

Paragraflar giriş, gelişme ve sonuç bölümlerinden oluşur:

Giriş Bölümü

Paragrafın giriş bölümü, paragrafta anlatılacak konuyla ilgili ipuçlarının verildiği; üzerinde söz söylemeye, açıklama yapmaya uygun olan cümledir.

Giriş cümlesi, kendinden önceki cümleyle ilgi kuran bağlaçlarla (ama, çünkü, fakat, halbuki, oysa ...) başlamaz..

Gelişme Bölümü

Giriş cümlesinde verilen konunun açıklanıp genişletildiği, örneklendiği bölümdür. Bu bölümde paragrafın ana düşüncesi, yardımcı düşüncelerle desteklenir.

Sonuç Bölümü

Parçada anlatılanların sonuca bağlandığı cümledir. Sonuç cümlesinde "kısaca, demek ki, öyleyse, özetle, sonuç olarak" gibi özetleyici sözcükler yer alabilir.

Ana düşünce genellikle paragrafın giriş ve sonuç bölümünde bulunur. Fakat bu bir kural değildir.

**TÜRK SİLAHLI KUVVETLERİNDE
GÖREVLİ DEVLET MEMURLARI
DİSİPLİN KURULLARI VE DİSİPLİN
AMİRLERİ YÖNETMELİĞİ**

Bakanlar Kurulu Kararının Tarihi: 11/3/1983 No: 83/6153

Dayandığı Kanunun Tarihi: 14/7/1965 No: 657

Yayımlandığı Resmî Gazete'nin Tarihi: 4/4/1983
No: 18008

Yayımlandığı Düsturun Tertibi: 5 Cilt: 22 Sayfa : 3150

Amaç:

Madde 1 – Bu Yönetmelik 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununun 2670 sayılı Kanunla değişik 134. maddesine ve Disiplin Kurulları ve Disiplin Amirleri Hakkında Yönetmeliğe dayanılarak, Yüksek Disiplin Kurulu ve Disiplin Kurullarının kuruluş, üyelerinin görev süresi, görüşme ve karar usulü ile hangi memurlar hakkında karar verebileceklerini, disiplin amirlerini, bunların yetki ve sorumluluklarını belirlemek amacıyla hazırlanmıştır.

Kapsam:

Madde 2 – (Değişik birinci fıkra: 22/9/2017 – 2017/10894 K.) Bu Yönetmelik, 657 sayılı Kanunun 1 inci maddesi kapsamına giren Türk Silahlı Kuvvetlerinde görevli Devlet memurları hakkında uygulanır.

(Ek ikinci fıkra: 8/4/2015 – 2015/7581 K.) Millî Savunma Bakanlığı, Genelkurmay Başkanlığı ile Kuvvet Komutanlıklarına bağlı döner sermayeli kuruluşlarda görevli Devlet memurlarının disiplin işlerinde bu Yönetmelik kapsamında oluşturulan kurullar yetkilidir.

657 Sayılı Kanunun 233. maddesi hükmü saklıdır.

Disiplin ve Yüksek Disiplin Kurulları:

Madde 3 – Disiplin ve soruşturma işlerinde Kanunlarla verilen görevleri yapmak üzere Millî Savunma Bakanlığında Yüksek Disiplin Kurulu, Millî Savunma Bakanlığı, Genelkurmay Başkanlığı ve Kuvvet Komutanlıklarında birer Disiplin Kurulu kurulur.

Yüksek Disiplin Kurulunun Kuruluşu :

Madde 4 – (Değişik: 22/9/2017 – 2017/10894 K.)

Yüksek Disiplin Kurulu, Millî Savunma Bakanlığı Müsteşarı başkanlığında aşağıdaki üyelerden oluşur.

1) Millî Savunma Bakanlığı Personel Genel Müdürü.

2) Disiplin kuruluna sevk edilen memurun bağlı olduğu Genelkurmay veya Kara Kuvvetleri veya Deniz Kuvvetleri veya Hava Kuvvetleri Personel Plan ve Yönetim Daire Başkanı veya Millî Savunma Bakanlığı memur özlük işlemlerini yürüten Personel Genel Müdür Yardımcısı.

3) Millî Savunma Bakanlığı I. Hukuk Müşaviri.

4) Millî Savunma Bakanlığı Askeri Adalet İşleri ve Kanunlar Genel Müdürü.

Yüksek Disiplin Kurulunun Görevleri:

Madde 5 – (Değişik birinci fıkra: 8/4/2015 – 2015/7581 K.) Yüksek Disiplin Kurulunun görevi; Türk Silahlı Kuvvetlerinde görevli Devlet memurlarına, amirlerin Devlet memurluğundan çıkarma cezası vermek istemeleri halinde isteği inceleyip karara bağlamak ve kademe ilerlemesinin durdurulması cezasına karşı yapılan itirazları inceleyip karara bağlamaktır.

Yüksek Disiplin Kurulu kendisine intikal eden dosyaların incelenmesinde, gerekli gördükleri takdirde, ilgilinin özlük dosyasını ve her nevi evrakı incelemeye, ilgili kurumlardan bilgi almaya, yeminli tanık ve bilirkişi dinlemeye veya niyabeten dinletmeye, mahallen keşif yapmaya veya yaptırmaya yetkilidirler.⁽¹⁾

Amirlerin memurluktan çıkarma cezasına ilişkin talepleri, soruşturma dosyasının Yüksek Disiplin Kuruluna tevdiinden itibaren en geç 6 ay içinde karara bağlanır.

Karar Devlet Personel Başkanlığına bildirilir.

Disiplin Kurullarının Kuruluşu :

Madde 6 – Disiplin Kurulları Millî Savunma Bakanlığı, Genelkurmay Başkanlığı, Kara, Deniz, Hava Kuvvetleri Komutanlıklarında kurulur.

1) **(Değişik: 22/9/2017 – 2017/10894 K.)** Millî Savunma Bakanlığı Disiplin Kurulu, Personel Genel Müdürlüğü'nün bağlı bulunduğu Müsteşar Yardımcısı başkanlığında aşağıdaki kadro görev yerlerine atandırılmış üyelerden oluşur.

a- Personel Genel Müdürlüğü Personel İşlem Dairesi Başkanı.

b- Personel Genel Müdürlüğü Memur ve İşçi Dairesi Başkanı.

c- Askeralma Genel Müdürlüğü Askeralma Personel İşlemleri Dairesi Başkanı.

d- Millî Savunma Bakanlığı Hukuk Müşavirliği temsilcisi.

2) **(Değişik: 8/4/2015 – 2015/7581 K.)** Genelkurmay Başkanlığı Disiplin Kurulu, memurların özlük işlemlerinin yürütüldüğü daire başkanı başkanlığında aşağıdaki kadro görev yerlerine atandırılmış üyelerden oluşur.